



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I UPPSALA**

**DOM**  
2024-02-15  
Meddelad i Uppsala

Mål nr  
5771-23

### **SÖKANDE**

Inspektionen för vård och omsorg

### **MOTPART**

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

### **SAKEN**

Särskild avgift enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

---

### **FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten bifaller Inspektionen för vård och omsorgs ansökan och förklarar att Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje ska betala en särskild avgift till staten om 228 000 kr.

**BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.**

**Inspektionen för vård och omsorg (IVO)** ansöker om att Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (kommunalförbundet) ska åläggas att betala en särskild avgift enligt 28 a § första stycket LSS om 11 400 kr i månaden från och med den 15 juni 2022 tills den dag beslutet verkställs, avslutas eller den dag då domstolen slutligen avgör målet. Som grund för ansökan anges att kommunalförbundet har dröjt oskäligt lång tid med att verkställa beslut om insats.

**Kommunalförbundet** motsätter sig IVO:s yrkande om särskild avgift och för fram bland annat följande. Kommunalförbundet har haft återkommande kontakt med den enskildes god man för att erbjuda möjliga/skäligena förslag om bostad enligt 9 § 9 LSS. Kommunalförbundet har även bistått med kompenserade insatser i avvaktan på verkställighet av beslut enligt 9 § 9 LSS. Kommunalförbundet har under flera år verkat och planerat för nybyggnationer av gruppbo-städer och servicebostäder.

**IVO** vidhåller sin ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunalförbundet har inte inkommit med några nya uppgifter om arbetet med verkställigheten av det aktuella beslutet. Vad kommunalförbundet framfört om Norrtälje kommunstyrelsens lokalförsörjningsplan, samverkan med andra huvudmän samt operativa åtgärder ändrar inte IVO:s bedömning.

**SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

Av 28 a § första stycket LSS framgår att en kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats som någon är berättigad till enligt ett beslut av en nämnd ska åläggas att betala en särskild avgift.

Enligt 28 b § LSS fastställs den särskilda avgiften till lägst 10 000 kr och högst en miljon kronor. När avgiftens storlek fastställs ska det särskilt beaktas hur lång tid dröjsmålet har pågått och hur allvarligt det i övrigt kan anses vara. Avgiften får efterges om det finns synnerliga skäl för det. I ringa fall ska inte någon avgift tas ut.

Av förarbetena framgår att en bedömning av hur lång tid en kommun skäligen bör få på sig att verkställa ett beslut ska avgöras utifrån en individuell bedömning. Man måste räkna med att det tar längre tid att verkställa vissa typer av insatser jämfört med andra (prop. 2007/08:43 s. 19).

Av utredningen i målet framgår följande. Den 14 december 2021 beviljades den enskilde insatsen bostad med särskild service. Den enskilde har ett omfattande behov av stöd och tillsyn och syftet med insatsen var att detta skulle tillgodoses genom närhet till personal under hela dygnet. Den enskilde har varit känd hos kommunalförbundet sedan flera år tillbaka genom andra insatser. I april 2023 erbjöds den enskilde verkställighet av insatsen i en annan kommun än hemkommunen. Den enskilde tackade nej. IVO bedömer att oskäligt dröjsmål uppstod sex månader efter att beslutet fattades, det vill säga den 15 juni 2022. Det oskäligen dröjsmålet är pågående då beslutet inte är verkställt eller avslutat. Kommunalförbundet har uppgett att platsbrist och kö är anledningen till dröjsmålet.

Förvaltningsrätten anser att dröjsmålet med att verkställa beslutet har medfört att den aktuella insatsen inte har tillhandahållits den enskilde inom skälig tid. Även med beaktande av det som kommunalförbundet har fört fram angående brist på bostäder och köer finner förvaltningsrätten inte skäl att göra någon annan bedömning än vad IVO har gjort gällande när det oskäligen dröjsmålet uppstod. Rätten konstaterar att kommunalförbundet har ett långtgående planeringsansvar. Vidare gör domstolen bedömningen att det inte är fråga om ett ringa

fall. Det finns därför förutsättningar att ålägga kommunalförbundet att betala en särskild avgift på grund av oskäligt dröjsmål.

IVO har yrkat att den särskilda avgiften ska fastställas till 11 400 kr i månaden från och med den 15 juni 2022 till den dag beslutet verkställs, avslutas eller den dag då domstolen slutligen avgör målet. Avgiften baseras på kostnaden för den uteblivna insatsen (63 630 kr per månad), minus kostnaden för insatsen korttidsvistelse (54 500 kr per månad) samt ett repressivt påslag om 25 procent på beloppet. Det har enligt förvaltningsrättens bedömning inte framkommit skäl att göra någon annan bedömning i fråga om beloppets storlek per månad, varför det yrkade beloppet per månad enligt rätten får anses vara skäligt. Den särskilda avgiften ska därmed beräknas enligt följande.  $11\,400 \times 20$  månader (15 juni 2022–15 februari 2024) = 228 000 kr. Det finns inte synnerliga skäl för att efterge avgiften. Ansökan ska därför bifallas.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (FR-03)

Johan Höök  
rådman

Målet har beretts av föredragande juristen Lisa Jerner



## Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
  
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

## Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

### Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).